

2577 SAYILI İYUK'TA YER ALAN KARARLARIN TEMYİZİNE İLİŞKİN PARASAL SINIRA İLİŞKİN HÜKÜM ANAYASA MAHKEMESİNCE İPTAL EDİLDİ

13/10/2023 Tarihli ve 32338 Sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan kararıyla Anayasa Mahkemesi, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu’nun 46. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “*Konusu yüz bin Türk lirasını aşan...*” vergi dâvâları ibaresinin Anayasa’ya aykırı olduğuna ve iptaline, iptal hükmünün kararın Resmî Gazete’de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe girmesine karar vermiştir.

İtiraz Konusu Kural

İtiraz konusu kuralda, konusu 581.000 TL’nin üzerinde olan vergi dâvâları hakkında bölge idare mahkemelerince verilen hükümlerin temyiz incelemesine tabi tutulacağı öngörülmüştür.

Mahkemenin Değerlendirmesi

Kuralda temyiz, kanun yoluna başvuru açısından hangi tarihteki parasal sınırın uygulanacağı hususunun **açık, net ve tereddüde yer vermeyecek şekilde düzenlememiş olması** nedeniyle kuralın kanunilik şartını taşımadığı değerlendirilmiştir.

Öte yandan 2577 sayılı Kanun’un 45. maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre konusu beş bin Türk lirasını geçmeyen vergi dâvâları, tam yargı dâvâları ve idari işlemlere karşı açılan iptal dâvâları hakkında idare ve **vergi mahkemelerince** verilen kararlar kesin olup bunlara karşı istinaf yoluna başvurulamaz. Bu parasal tutar anılan Kanun’un ek 1. maddesi uyarınca yeniden değerlendirilme oranına göre güncellendiğinden 2023 yılı için yirmi bin Türk lirası olarak uygulanmaktadır.

Usul ekonomisi ve makul sürede yargılama ilkeleri açısından önemsiz sayılabilecek bazı dâvâlarda verilen kararların kesin olması hükmün denetlenmesini talep etme hakkına aykırılık teşkil etmediği gibi ilk derece mahkemesi kararlarına karşı yapılan istinaf başvurusunun reddine ilişkin kararlar da hükmün denetlenmesi hakkına aykırılık oluşturmaz. Ancak bölge idare mahkemesince istinaf başvurusu kabul edilerek ilk derece mahkemesi kararının kaldırılması ve işin esası hakkında karar verilmesi hâlinde bölge idare mahkemesinin ilk elden verdiği bu karara karşı temyiz kanun yoluna başvurulamaması hükmün denetlenmesi hakkına aykırılık teşkil edebilir. Zira konusu istinaf sınırının üzerinde olup beş yüz seksen bir bin Türk lirasının altında kalan uyuşmazlıkların tamamının tutar açısından

önemsiz olduğu söylenemez ve kural nedeniyle bölge idare mahkemesi kararlarına karşı temyiz kanun yoluna başvurulamamaktadır.

Bu kapsamda **tutarı itibarıyla önemsiz olduğu kabul edilemeyecek** vergi, tam yargı veya iptal dâvâsında, ilk kez bölge idare mahkemesince dâvâcı aleyhine bir hüküm kurulması durumunda kural nedeniyle bu hükmün denetlenememesi kişilere aşırı külfet yüklemektedir. Ayrıca Danıştayın iş yükünün azaltılması amacı ile dâvâcılarının hükmün denetlenmesini talep etme haklarını kullanmadaki menfaatleri arasındaki denge dâvâcılar aleyhine bozulmaktadır.

Sonuç olarak konusu **beş yüz seksen bir bin Türk lirasının altında kalan tüm vergi dâvâları, tam yargı dâvâları ve idari işlemlerden kaynaklanan dâvâlarda ilk kez dâvâcılar aleyhine hüküm kuran bölge idare mahkemesi kararına karşı temyiz kanun yoluna başvurulamaması hükmün denetlenmesini talep etme hakkına orantısız bir sınırlama getirmektedir.**

Anayasa Mahkemesi açıklanan gerekçelerle kuralın Anayasa'ya aykırı olduğuna ve iptaline karar vermiştir.

Saygılarımızla

Vizyon Grubu

Düzenlemeye aşağıdaki bağlantı yolunu kullanarak ulaşabilirsiniz.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/10/20231013-7.pdf>